

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

50 години инвестиции в хората

Европейска комисия

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

50 години инвестиции в
хората

Специални благодарности на екипа от „GOPA-Cartermill“, с чиято помощ бе реализирана настоящата публикация по поръчка на генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“, а именно:

Julian Hale (автор), Jernett Karensen (редактор) и Sylvie Giraudon (ръководител на проекта), както и Jean Oost от „MADE IN V.“ за художественото оформление.

Люксембург: Служба за официални публикации на Европейските общности, 2007 г.

ISBN 978-92-79-05471-6

© Европейски общности, 2007 г.

Възпроизвеждането е разрешено при позоваване на оригинала.

В края на изданието ще намерите неговите каталожни данни.

Printed in Germany

ОТПЕЧАТАНО НА БЯЛА БЕЗХЛОРНА ХАРТИЯ

Предисловие

Вече повече от петдесет години Европейската комисия работи в тясно сътрудничество с държавите-членки с цел осигуряване на възможности за повишаване на трудовата заетост. От създаването на Европейския социален фонд през 1957 г. досега той е бил от полза за милиони хора, заети както в сферата на земеделието и промишлеността, така и в сектора на услугите, който вече обхваща болшинството от активно трудещите се.

Фондът се превърна в неразделна част от стратегията на Европейския съюз в областта на трудовата заетост, като неговият бюджет нарастваше постепенно с течението на времето от приблизително 1 % от общия бюджет на Общността през 1970 г. до 10 % към днешна дата. Той не само издържа проверката на времето, но и показва капацитет за адаптиране към променящите се социални условия и условия на труд, като често дори ги изпреварваше.

Понастоящем Европейският социален фонд осигурява възможност на държавите-членки да провеждат активни политики по отношение на пазара на труда в полза на всички трудещи се. Той оказва съдействие на хората при придобиването на нови квалификации или започването на първа работа. Също така се грижи за социално уязвимите групи в обществото в риск от социално изключване, като осигурява възможности за намирането или завръщането на работа.

Работата може да окаже изключително силно въздействие върху удовлетвореността от живота. Това важи както за мъжете, така и за жените. Един от примерите за успеха на Европейския социален фонд е оказваната подкрепа на жените за започване или завръщане на работа след дълъг период на прекъсване и за постигане на равнопоставеност с мъжете на работното място. През 1970 г. жените бяха по-малко от една трета от активно трудещите се. Днес тази цифра възлиза на около 50 %.

Европейският съюз е изправен пред редица предизвикателства като глобализация и нови технологии, застаряващо население,

Vladimír Špidla

Комисар по трудовата заетост,
социалните въпроси и равните
възможности

научноизследователска дейност и иновации. За успешното преодоляване на тези предизвикателства е необходима висококвалифицирана работна сила, а Европейският социален фонд е разковничето за постигането на това.

Фондът акцентира върху хората и оказва необходимото съдействие за адаптация към новите потребности на непрекъснато променящия се пазар на труда. Необходимо е да се осигури възможност на всяко лице да направи своя принос за просперитета на Европейския съюз: мъже и жени, стари и млади, хора от различен произход и етнически групи, инвалиди и други групи в неравностойно положение.

Европейската комисия ще продължава да работи в сътрудничество с държавите-членки с цел гарантиране на икономическия растеж и създаване на нови работни места в целия Европейски съюз и ще продължава да осигурява подкрепа за Европейския социален фонд, тъй като това е фондът, който инвестира в хората. За мен е удоволствие да Ви представя тази история на 50 години инвестиции в хората; надявам се тя да се превърне в стимул и за бъдещия успех на фонда.

Съдържание

Следвоенна Европа — Една нова Европа	7
70-те години на XX век — Изправени пред финансови предизвикателства	13
80-те години на XX век — Десетилетие на пазарни промени и нови потребности	19
90-те години на XX век — Европа пред глобализацията	27
Началото на XXI век — Към икономика на знанието	37
50 години инвестиции в хората	47
Приложение	53

**Следвоенна Европа
Една нова Европа**

Реконструкция на Европа след Втората световна война

След колосалните жертви, които Европа даде по време на Втората световна война, континентът насочи усилията си към реконструкцията и възстановяването. През 1951 г. — шест години след края на войната — шест държави (Франция, ФРГ, Италия, Белгия, Нидерландия и Люксембург) подписаха Парижкия договор за създаване на Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) с оглед гарантиране колективното вземане на решения по въпросите на въглищата и стоманата — ключови военни ресурси. Основната цел бе предотвратяване избухването на нов военен конфликт на континента.

В зората на Европейския социален фонд

В годините след войната Европа получи финансова подкрепа от Съединените американски щати по линия на плана „Маршъл“ за Програмата за възстановяването на Европа с цел реконструкция на инфраструктурата, както и за целите на образованието и обучението. Производството на стомана и добивът на въглища представляваха сериозни предизвикателства, тъй като след войната те трябваше да бъдат ограничени. Една от последиците на Договора за създаване на ЕОВС бе изграждането на фонд за подпомагане на работниците от въгледобивната и стоманодобивната промишленост при придобиването на умения за работа в условията на индустриална модернизация или преминаването към нов тип производство или, при неуспех, за започването на работа в други промишлени отрасли или географски региони. Този фонд, известен под названието „Фонд на ЕОВС за преквалифицирането и преселването на работници“, бе предшественикът на Европейския социален фонд (ЕСФ).

През 1957 г. с Римския договор се създаде Европейската икономическа общност (ЕИО), а заедно с нея и ЕСФ. Още от самото начало фондът бе неразделна част от европейската визия, като създаването му целеше подобряване на възможностите за трудова заетост в Общността чрез насърчаване на заетостта и засилване на географската и трудовата мобилност на работещите. Предвиждаше се ЕСФ да се управлява от Комисията, подпомагана в тази си дейност от Комитет на ЕСФ. Комитетът се състоеше и все още се състои от равен брой представители на правителствата, синдикатите и работодателите.

В началото ЕСФ се използваше като инструмент за „компенсация“ на съкратените от работа. С негова помощ се предоставяха краткосрочно отпускани суми за преквалификация на зетите в сектори в процес на модернизация или трансформация към нов тип производство. Също така фондът осигуряваше помощи при преселване на безработни, които напускаха родните си места, за да търсят работа някъде другаде. ЕСФ имаше по-широко приложение, отколкото фонда на Европейската общност за въглища и стомана, тъй като той обхващаше всички сектори с изключение на земеделието.

Преодоляване на миграцията и съкращаване на безработицата

През 50-те и 60-те години на XX век равнището на трудова заетост в Европейската икономическа общност бе толкова високо, че безработицата се считаше за необичайно явление. Обикновено тя се приписваше на младите хора в процес на преход от ученическата скамейка към активната заетост или на краткотрайно безработни лица, които след получаването на помощ от страна на ЕСФ за преквалификация щяха отново да се завърнат на пазара на труда. През 1957 г. активно зетите бяха 70 милиона, а безработните — само 2,6 милиона, което се равняваше на малко над 3,5 % безработица.

Основното изключение беше в Италия, където безработните наброяваха почти 1,7 милиона души или, иначе казано, близо две трети от всички безработни лица в ЕИО. Това обяснява миграцията на работници от много по-бедния и занимаващ се предимно със земеделие юг, където безработицата бе ендемична болест, към индустриализирания север или много по-далеч. В периода между 1955 и 1971 г. цели 9 милиона работещи напуснаха Южна Италия. По подобен начин, въпреки че по онова време Испания все още не беше държава-членка на ЕИО, повече от един милион испанци от Андалусия в Южна Испания се преселиха на север в индустриалното сърце на страната, област Каталуня, в периода между 1950 и 1970 г.

Множество италианци се преселиха в Белгия след подписването на междуправителственото споразумение през 1946 г., съгласно което те започнаха работа в мините на Валония в замяна на обещанието от страна на Белгия за доставки на въглища до Италия. Впоследствие италианците станаха основните получатели на помощи по линия на Европейския социален фонд с цел преквалификация и преселване в ранните етапи от неговото развитие.

Друга държава, която редовно ползваше услугите на фонда бе ФРГ, главно за преквалификацията на лица, претърпели трудови злоупотреби.

В началото правителствата на държавите-членки на ЕИО използваха фонда с цел разрешаване на проблеми на национално равнище. Заявленията автоматично се приемаха от Комисията. Поради липсата на цялостна европейска стратегия средствата се разходваха по множество временни, а не стратегически проекти.

Още в началото обаче фондът илюстрира едно правило за финансирането от страна на Общността, което важи и до днес: средствата от страна на ЕИО трябваше да допълват отпуснатите от самите държави-членки средства. След получаването на одобрение за финансиране средствата се насочваха към управлявани от държавата проекти за преквалификация и преселване, осъществявани от публичния сектор. По онова време частните компании не вземаха участие в ЕСФ.

11

Ефектът от фонда се почувства незабавно, като някои разчети сочат, че благодарение на него 1 милион лица в трудоспособна възраст са се завърнали на пазара на труда в периода между 1960 и 1973 г. По онова време икономиката на Европа процъфтяваше, стимулирана от възстановяването и евтиния нефт.

Дрехите отесняваха — скрояване на нов костюм за ЕСФ

Броят на заявленията нарастваше бързо и фондът стана жертва на собствения си успех. Скоро вече нямаше достатъчно средства; те трябваше да се отпускат и използват по по-ефективен начин.

Равнището на трудова заетост през 50-те и началото на 60-те години на XX век бе високо, но към края на 60-те години се засили безпокойството дали наистина имаше работа за всички. През 1969 г. на конференцията в Хага правителствените ръководители на държавите-членки на ЕИО подчертаха необходимостта от реформа на фонда като част от усилията за привеждането му в съответствие с техните социални политики. Те подготвиха почвата за първата реформа на ЕСФ през 1971 г.

**70-те години на XX век
Изправени пред
финансови
предизвикателства**

През 70-те години на XX век (особено с нефтената криза през 1973 г.) се отбелязва спад в европейската икономика, който беляза края на т.нар. по-късно „златна ера“ на икономическия растеж в Европа. С рязкото покачване на цената на петрола през 1973 г., след спирането на доставките на нефт от страна на Организацията на арабските страни износителки на петрол (ОАРЕС) до страни, подкрепяли Израел във войната с Египет и Сирия, бяха засегнати всички аспекти на икономиката, в това число и трудовата заетост. Енергийната криза през 1979 г. още повече влоши нещата.

В помощ на по-бедните региони

Първата реформа на Европейския социален фонд през 1971 г. имаше за цел насочване на финансирането към определени групи и категории хора. Също така се увеличиха отпусканите от фонда средства, като бюджетът за новия фонд през 1972 и 1973 г. надхвърляше общия бюджет на фонда за предходните 12 години.

През 1973 г. Обединеното кралство, Дания и Ирландия се присъединиха към ЕИО, отбелязвайки първото разширение на Общността от шест на девет държави-членки. Докато ЕИО се подготвяше за това разширение, лидерите на деветте държави се срещнаха в Париж през месец октомври 1972 г. и се споразумяха за необходимостта от коригиране на регионалните и структурни дисбаланси в икономическото развитие. Три години по-късно, през 1975 г., се създаде Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Той имаше за цел подпомагане на икономически изостаналите региони в резултат на реструктуриране или индустриални промени. Идеята бе двата фонда да работят в тясно сътрудничество, като ЕСФ се фокусира върху предоставянето на помощи за придобиването на нови умения, а ЕФРР — върху развитието на инфраструктурата в изостаналите региони. Общо двата фонда бяха наречени „структурни фондове“.

В отговор на потребностите на специфични групи

През 70-те години на XX век ЕСФ фокусира своето внимание върху една по-широка група трудещи се. Тъй като земеделието бе в процес на промяна, фермерите и селскостопанските работници, които оставаха без работа, се нуждаеха от подпомагане; те получиха право на помощи през 1972 г. По подобен начин в текстилната промишленост ранните глобални търговски тенденции превърнаха сектора от трудоемък в капиталоемък. Работниците от този сектор трябваше да придобият нови умения, ако желяеха да запазят работата си в тази индустрия, или да започнат нова работа. Ето защо ЕСФ се обърна и към текстилната промишленост през 1975 г.

Фондът вече бе отпуснал помощи за преселването на мигранти в миналото, но през 70-те години тази помощ обхвана и практическите проблеми на хората при започването на работа в друга държава-членка на ЕИО. Работещите получаваха помощи за разходите по изучаване на местния език, както и консултации за адаптиране към новите битови и работни условия. Компетенциите на ЕСФ бяха разширени с цел отпускане на помощи за подготвителни проучвания и иновативни пилотни схеми за изпитването на нови идеи и практики.

Равнището на младежка безработица нарастваше устойчиво през 70-те години на XX век. Към края на десетилетието отчетеният от ЕСФ брой заявления за подпомагане на млади хора с ниски квалификации прогресивно се бе увеличил. Отговарящите на условията за финансиране надхвърляха с повече от пет пъти наличните средства. ЕСФ реагира бързо и ориентира своята подкрепа за младите хора към сферата на подбора и трудовата заетост. Помощта в областта на подбора целеше подпомагане на младите хора в процеса на придобиване на полезен опит с професионално съдържание или тяхното улесняване в процеса на намиране на стабилна работа.

През 1977 г. Комисията отбеляза, че равнището на младежка безработица се е покачило с повече от два пъти за четири години, като броят на безработните в Европейската общност на възраст под 25 години беше около 2 милиона. Професионалното обучение или висшето образование придобиваха все по-голямо значение за намирането на работа. Младите хора без тези квалификации или с квалификации, които не съответстваха на потребностите на пазара на труда, срещаха все по-големи затруднения при намирането на работа. По такъв начин безработните млади хора се превърнаха в приоритетна група за ЕСФ.

Горе-долу по същото време фондът започна да обръща все по-голямо внимание на въпроса за мястото на жените на пазара на труда. В отговор на нарастващата роля на жените на работното място ЕСФ предоставяше все по-голяма подкрепа на жените, които бяха загубили работата си, тепърва навлизаха на пазара на труда или се връщаха на работа след известно прекъсване. Други специфични социални групи, като инвалидите и работещите в по-напреднала възраст (на 50 или повече години), също започваха да бъдат забелязвани от фонда.

Към обща стратегия на Европейската общност

В процеса на разработване на по-индивидуален подход на ЕСФ към различните целеви групи стана ясно, че той вече не беше в състояние да работи само с държавни организации; необходимо бе включването на работодателите и синдикатите, а също така и на отделните компании. Това на практика означаваше форма на публично-частно партньорство,

което доведе и до една основна промяна в начина на функциониране на фонда.

Дотогава държавите-членки реализираха проекти и впоследствие техните разходите бяха възстановявани. С улесняване на достъпа до фонда бе необходимо да се разработи система за първоначално одобрение. Това доведе до съществени промени, но най-вече постави началото на процес на бъдещо дефиниране на общи приоритети за цялата територия на Общността в диалог между Комисията и държавите-членки и отпускане на концентрирано финансиране за тяхната реализация. С други думи, започна изграждането на структуриран подход с цел оптимизиране разходването на средства и възможно най-ефективна интервенция на финансирането по линия на ЕСФ.

Но това не беше единствената промяна. С новата система за първоначално одобрение и структуриран подход се въведоха и множество проверки с цел гарантиране правилното разходване на средствата по линия на ЕСФ. Това направи по-сложни процедурите както за държавите-членки и организациите, работещи с финансиране от страна на

ЕСФ, така и за самата Комисия. То също така доведе след себе си и до очевидно неизбежното увеличаване на канцеларската работа.

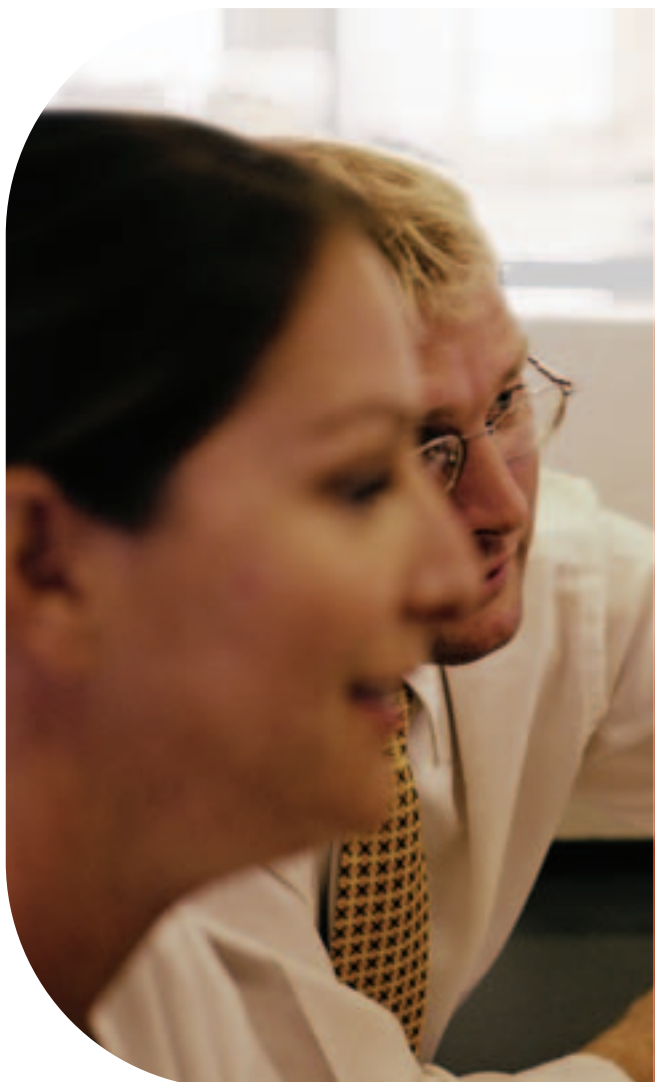

**80-те години на XX век
Десетилетие на пазарни
промени и нови
потребности**

През 80-те години на XX век се забеляза трайна промяна в европейските икономики. Началото на десетилетието бе белязано с нова финансова рецесия в резултат на енергийната криза през 1979 г., макар и не толкова сериозна, както тази в началото на 70-те години. Европейските лидери признаха, че едно по-тясно икономическо и финансово сътрудничество ще направи Европа по-пригодна за преодоляването на такива кризи.

Основите на бъдещия паричен съюз вече бяха поставени през 1979 г. с въвеждането на екюто, предшественика на еурото. То играеше ролята на виртуална валута, към която бяха „вързани“ националните валути с оглед ограничаване на колебанията в движението на валутите.

През 1981 г. Гърция се присъедини към Европейската общност, следвана от Испания и Португалия през 1986 г. Година по-късно, през 1987 г., с влизането в сила на Единния европейски акт се отбеляза напредък по отношение на единния европейски пазар. 12-те държави-членки на Общността все повече се насочваха към по-единни финансови политики и пазари.

Индустриите в Европа също се променяха — през 80-те години на XX век започна периода на преход от индустриалната към информационната епоха. Традиционните отрасли като стоманодобив, производство и корабостроене бяха в упадък, а на тяхно място започнаха да се появяват нови възможности в резултат от новите технологии, особено в сектора на услугите, което доведе до по-голямото търсене на работници със съответните квалификации.

Равнището на безработица все още бе високо. Общата безработица в Европейската общност се увеличи двойно от 6 милиона през 1979 г. до 12 милиона през 1983 г.; процентът на младежката безработица надхвърли 25 % в повечето държави-членки. Нещо повече, трайната безработица (за една или повече години) започна да става все по-срещано явление.

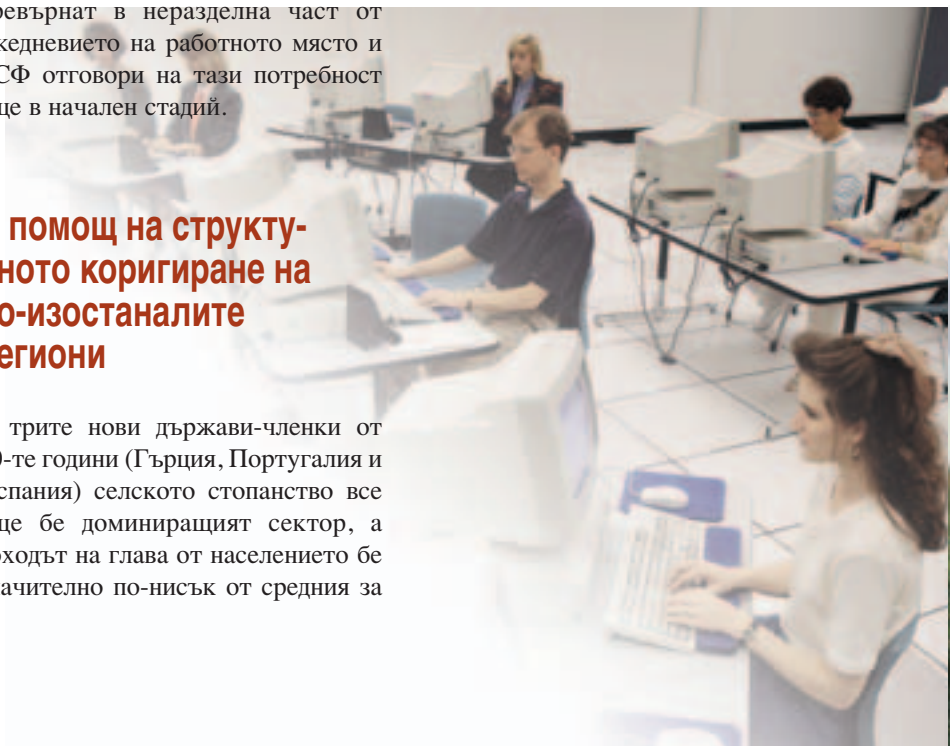
Обучение в сферата на ИТ — в отговор на потребностите на пазара

За ЕСФ промените в индустрията представляваха едно огромно предизвикателство. В началото на 80-те години бе взето далновидното решение за използването на ЕСФ за обучение в сферата на новите технологии. Едно важно изменение, въведено във финансовия период 1983—1988 г., премахна изискването за работа в област, свързана с полученото обучение, за не помалко от шест месеца след преквалификацията. Това отразяваше реалностите на пазара на труда и осигури възможност на фонда за провеждане на обучения във всички сектори на икономиката. Целта бе получателите на помощи да придобият редица умения с оглед улесняване на трудовата им заетост в различни сектори.

По това време индустрията отчаяно се опитваше да открие висококвалифицирани млади хора за сектори като електрониката, машиностроенето и информационните технологии. Два от приоритетите на ЕСФ станаха професионалното обучение (което включваше и практически опит в съответната област) и курсове за обучение с цел използване на новите технологии. Новите технологии щяха скоро да се превърнат в неразделна част от ежедневието на работното място и ЕСФ отговори на тази потребност още в начален стадий.

В помощ на структурното коригиране на по-изостаналите региони

В трите нови държави-членки от 80-те години (Гърция, Португалия и Испания) селското стопанство все още бе доминиращият сектор, а доходът на глава от населението бе значително по-нисък от средния за

ЕО. През 1983 г. се взе решение за насочване на средствата по линия на ЕСФ към бедните региони. Това доведе до нарастване на броя на заявленията за помощи, а през 1988 г. ЕСФ бе реформиран с оглед оказване на по-добра подкрепа на икономически най-изостаналите региони (като по този начин се редуцираха дисбалансите между бедни и богати) и разглеждане на нарасналия брой заявления.

Повече от половината от финансирането по линия на ЕСФ бе разходвано по схеми за насърчаване на заетостта в по-бедните страни и региони като Гърция, френските отвъдморски департаменти, Ирландия, Мецоджорно в Южна Италия и Северна Ирландия. С присъединяването на Испания и Португалия към Европейската общност през 1986 г. се прибавиха и региони като Андалусия и Канарските острови, както и цялата територия на Португалия.

Младежката безработица и жените на пазара на труда — начало в програмата на ЕСФ

23

До края на 70-те години младежката безработица се бе превърнала в повод за нарастващо безпокойство. Докато Европа напредваше по пътя към по-тясна интеграция през 80-те години на XX век, младежката безработица оставаше постоянен проблем. Необходимостта от по-висококвалифицирана работна сила поставяше по-високи изисквания по отношение на последващото

обучение, а ЕСФ трябваше да отговори на тази потребност. Средствата се насочиха към младите хора с лоши перспективи за заетост поради липса на професионално или неадекватно обучение, както и към трайно безработните. Финансирането също така бе разширено с цел включване на ранно напускащите училище, тъй като голям брой млади хора напускаха училище преждевременно или без никакви квалификации.

Положението на жените на пазара на труда все още оставаше важен въпрос. Укрепването на съществуващата нормативна база по отношение на въпросите на равнопоставеността (заложена още в Римския договор) през 70-те години започваше да дава резултати. ЕСФ изигра централна роля не само по отношение на навлизането на жените на пазара на труда, но и по отношение на преодоляването на стереотипите относно половете, което затрудняваше намирането на работа. Реформата на ЕСФ през 1988 г. подчерта необходимостта от интегрирането на „жените в професии, в които те са значително по-слабо представени“. Фондът осигури подкрепа за това чрез финансиране на специализирани схеми за обучение в такива професии. Предоставена бе помощ и на действия в подкрепа на жените при масови съкращения или с оглед повишаване на възможностите им за намиране и гарантиране на по-висококвалифицирана работа.

Зараждане на единния пазар и последваща основна реформа на ЕСФ

По пътя към окончателното изграждане на единния пазар през 90-те години на XX век ЕСФ гарантира, че всички граждани и региони на Общността имат

възможност да се възползват от успеха на вътрешния пазар. Изграждането на единния пазар вдъхна живот на свободното движение на стоки, услуги, хора и капитали.

Фондът значително нарасна по размери; но същото важеше и за съпътстващата го административна работа. Получаваха се хиляди отделни заявления на всички езици на Общността и изборът на най-добрите проекти се оказваше много трудна задача. За всеки проект за финансиране по линия на ЕСФ бе необходимо държавите-членки да подават заявление до Комисията; Комисията впоследствие трябваше да направи оценка на всяко едно заявление и да одобри успешните кандидатури. Това правеше работата на ЕСФ все по-тромава както от гледна точка на държавите-членки, така и от страна на Комисията.

Увеличаващите се размери и значимост на ЕСФ на практика означаваха, че бе необходима реформа, както и по-отзивчиви и плодотворни отношения между държавите-членки и Комисията. Необходимо бе

тази промяна да отразява факта, че средствата от Европейската общност даваха своя принос към политики, които бяха дефинирани схематично в националния контекст на държавите-членки.

25

Ходът на тази ключова реформа на ЕСФ бе даден през 1988 г. Общата идея бе програмирането на фонда на по-дългосрочна основа с цел по-ефективното му приложение. Реформата представляваше крачка встрани от (единичните) проекти, осъществявани в национален контекст, към програмирани многогодишни усилия на договорна основа в партньорство между държавите-членки и Комисията. Инициативите за това по-дългосрочно планиране на политиките по заетост на ЕСФ и държавите-членки като цяло

получиха съществена подкрепа с взетото през 1988 г. решение за преминаване от годишен бюджет на Общността към средносрочна бюджетна перспектива (1988/1989—1993 г.). Това на практика означаваше, че Комисията и държавите-членки можеха да бъдат сигурни за наличността на средствата за целия период от време, както и за гарантираната реализация на многогодишните програми.

Държавите-членки и Комисията щяха заедно да координират и планират в перспектива разходването на средствата по линия на ЕСФ. Държавите-членки се договориха да обменят данни и стратегии по отношение на заетостта с цел по-добрата интеграция на ЕСФ в политиките на държавите-членки относно пазара на труда. В резултат на реформата ЕСФ щеше да отговори по-добре на потребностите на регионите и държавите-членки.

Реформата на ЕСФ целеше по-добра концентрация на усилията по отношение на най-нуждаещите се региони или групи от населението. Също така реформата утвърди принципа на допълване на финансирането от страна на Общността с действия на национално равнище. И не на последно място, ЕСФ придоби по-голяма финансова тежест.

На този етап е важно да се отбележи самият мащаб на подкрепата на ЕСФ по отношение на структурите по заетостта на държавите-членки. Счита се като цяло, че с помощта на фонда повече от 2 милиона души годишно са придобили професионални квалификации или работни места.

С влизането на Европа в последното десетилетие на хилядолетието, обществото — и неговите амбиции — се промениха драстично. Индустриалното производство бе в упадък, а секторът на услугите във възход. Европейската общност бе започнала преход към ефективен вътрешен пазар и първите прояви на т.нар. по-късно „глобализация“ започваха да стават очевидни. ЕСФ изигра съществена роля за смекчаване на негативните ефекти по отношение на отделните граждани и за адаптацията им към променящия се свят.

90-те години на XX век
Европа пред
глобализацията

90-те години на XX век бяха белязани от бързото напредване на глобализацията след края на Студената война. Падането на Берлинската стена през 1989 г., обединението на Германия и крахът на комунизма означаваха на практика и коренни промени в Европа. Други важни събития на европейско равнище бяха изграждането на единния пазар през 1992 г., Договорите от Маастрихт и Амстердам и разширяването на Общността до 15 държави-членки с присъединяването на Австрия, Финландия и Швеция. Европейският съюз също така започна преговори за присъединяване със страните от Централна и Източна Европа, както и с Кипър и Малта.

90-те години на XX век бяха белязани и с икономическа рецесия, по-специално в началото на десетилетието, срив на фондовите борси през 1987 г., повишение на цените на петрола заради войната в Залива (1990—1991 г.), както и неочаквано големи разходи по обединението на Германия. Равнището на безработица остана на ниво от около 10 %. През 1994 г. 18,7 милиона души бяха безработни, много от които млади хора.

Понятието „ръст на безработицата“ — икономически растеж, но с високо равнище на безработицата — стана популярно и се превърна в повод за нарастващо безпокойство на държавите-членки.

Развитието на технологиите от 80-те години на XX век продължаваше с навлизането на персоналните компютри в домовете и на работните места. Нарасналото използване на интернет и последващият просперитет на

интернет домейните от 1995 г. нататък не само коренно промени съвременната култура, но и бе основният инструмент на глобализацията.

От глобален подход към обща стратегия

В отговор на нарасналото равнище на безработицата през 1994 г. правителствата от ЕС договориха стратегия за заетост с оглед повишаване на конкурентоспособността на европейската икономика. С течение на времето подходите към трудовата заетост се сближаваха и през 1997 г., с одобрението на Договора от Амстердам, държавите-членки договориха рамка за насоки по заетостта и обща стратегия. Първият набор насоки определи мерките за гарантиране на способността за намиране на работа на максимален брой хора, за повишаване на равнището на трудова заетост на жените, за повишаване на броя заведения за детски грижи и насърчаване на предприемачеството. Адаптивността бе друг важен въпрос, като се акцентираше върху способността на активно заетите за адаптиране към нови области при необходимост. За ЕСФ това означаваше промяна във фокуса от безработица към трудова заетост.

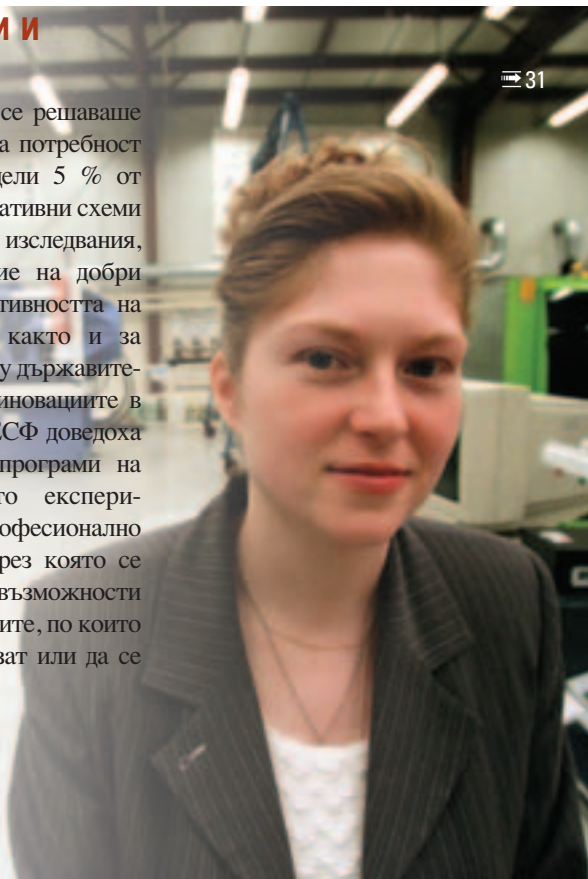
Въвеждане на насоки по заетост и консултиране

В основата на фонда сега вече бяха повсеместното и достъпното обучение, по-доброто обучение за признати и професионални квалификации, създаването на работни места плюс по-добрите насоки по заетостта и консултирането.

С промяната във фокуса върху активно трудещите се и оказването им съдействие да останат и напреднат в работата си ЕСФ не забрави и най-уязвимите групи от обществото. Фондът продължаваше да акцентира върху обучението на младите хора, безработните и изключените от пазара на труда. При това социалните партньори, неправителствените и други благотворителни и доброволчески организации изиграха особено важна роля за постигането на целите на ЕСФ. С тесните си контакти с уязвимите групи те имаха най-добра възможност да стигнат до тях и да ги подкрепят.

Въвеждане на иновации и обмен на знания

Но проблемът с безработицата не се решаваше лесно; съществуваше все по-голяма потребност от иновативни решения. ЕСФ задели 5 % от бюджета си за финансиране на иновативни схеми (в това число пилотни действия и изследвания, както и обмен и разпространение на добри практики); за изследване на ефективността на финансирани от ЕСФ проекти; както и за насърчаване обмяната на опит между държавите-членки с цел разпространение на иновациите в цяла Европа. Тези инициативи на ЕСФ доведоха до създаването на три основни програми на Общността: EUROFORM, която експериментираше с нови начини за професионално обучение и заетост; HORIZON, чрез която се обучаваха инвалиди; и NOW (Нови възможности за жените), която изследваше начините, по които жените бяха в състояние да навлязат или да се върнат на пазара на труда.

Като се надграждаше върху успеха на тези инициативи на Общността, скоро бяха създадени набор нови програми с цел решаване на специфични проблеми на пазара на труда и по-нататъшно насърчаване на паневропейския и транснационалния обмен на идеи и подходи. Някои от тези нови програми включваха YOUTHSTART — в помощ на младите хора без трудови квалификации за започване на работа; INTEGRA — в помощ на групи хора, като самотни родители, бездомни, бежанци, затворници и бивши затворници, за намиране на работа, както и борбата с расовата или другите форми на дискриминация в сферата на образованието или на работното място; и ADAPT — в помощ на работещите за адаптиране към промените в бизнеса и индустрията, например с провеждането на обучение по информационни технологии.

Общи усилия на ЕСФ и другите структурни фондове за разрешаването на специфични проблеми

Това бяха вълнуващи времена за ЕСФ. С приключване на изграждането на единния пазар в началото на 90-те години на XX век и с напредъка на работата по общата европейска валута, преодоляването на различията

между по-богатите и по-бедните региони придобиваше все по-голямо значение. Ето защо през 1992 г. лидерите на ЕС решиха да увеличат почти два пъти бюджета на структурните фондове за периода 1994—1999 г. спрямо 1988—1993 г. Близо 70 % от тази помощ бе предназначена за най-нуждаещите се региони.

През 1994 г. държавите-членки също така решиха да увеличат подкрепата за специфични групи чрез нови фондове. Паралелно със структурните фондове се въведе и Кохезионния фонд с цел оказване на съдействие на по-бедните страни от ЕС за разработването на екологични и транспортни инфраструктурни проекти. Финансовият инструмент за ориентирание на рибарството (ФИОР) целеше реструктуриране на сектора на рибарството — друга нуждаеща се област. Освен това Европейският фонд за ориентирание и гарантиране на земеделието (ФЕОГА), който вече съществуваше от 1962 г., продължаваше да инвестира в развитието на селските райони в Европа. С присъединяването на Финландия и Швеция към Европейския съюз през 1995 г. структурните фондове поеха нова роля, а именно акцентирание върху слабо населените райони (с не повече от осем жители на квадратен километър).

Към подход на взаимодействие между поколенията

Въпреки очевидния спад на раждаемостта още през 80-те години на XX век все още не беше достатъчно очевидно, че застаряващото население ще представлява сериозно предизвикателство пред пазара на труда. Ниската раждаемост на практика означаваше все по-малко активно работещи лица, които осигуряват издръжката на все повече и повече пенсионери (като се има предвид и повишаващата се продължителност на живота), а това оказваше натиск върху пенсионните системи на

държавите-членки. Европа бе изправена пред свързани с възрастта проблеми със заетостта на лицата в по-напреднала възраст (на 55—64 години) и все по-застаряващо население. Ето защо бе необходимо повече хора, в това число жени и имигранти, да навлязат на пазара на труда. Това също така означаваше, че за в бъдеще опитът и уменията на по-възрастните работници щяха все повече да се ценят от техните работодатели.

В отговор на това ЕСФ отпуска средства за обучение на лицата в напреднала възраст на работното място с цел предоставяне на възможност за по-продължителна активна заетост или завръщане на пазара на труда. ЕСФ също така оказва подкрепа на инициативи, грижещи се за по-възрастните хора, като целта бе осигуряването на възможност за членовете на семейството да останат или да се завърнат на работа.

Изкореняване на неравенствата между половете

Въпреки все по-голямата активност на жените на пазара на труда все още повечето очаквания бяха те да продължават да изпълняват същевременно своята „традиционна“ роля в семейството. Това извади наяве липсата на „подпорни структури“ за улесняване на започването, оставането и напредването им в длъжност. Например липсата на детски градини на практика означаваше спъване на професионалната им кариера. ЕСФ осигури субсидии за използването на заведения за детски грижи, така че ако на една майка се налагаше например да посещава курс за обучение три пъти седмично, ЕСФ покриваше таксите за детска ясла.

Реформата на фонда през 1993 г. осигури възможност за насочване на тези помощи не само към жени, които се връщаха на работа след отпуск по майчинство, но и към ниско- и необразовани жени в риск от безработица или социална изолация. Също така се предоставяше помощ за започване на предприемаческа дейност.

Въвеждането на специфичната инициатива на Общността — Нови възможности за жените (NOW) — в периода между 1991 и 1999 г. показва недвусмислено значението на участието на жените в пазара на труда. Програма NOW бе разработена с цел изпитване и прилагане на практика на нови идеи по отношение на обучението и трудовата заетост на жените, като се разглеждаха такива въпроси като например жените като предприемачи, съчетаване на личния и професионалния живот, както и балансирано представителство на мъжете и жените в процеса на вземане на решения. Проектите по тази инициатива се оказаха особено успешни за множество жени, които успяха да намерят работа, да започнат последващо обучение или образование или да стартират свой собствен бизнес.

35

С оказаната подкрепа на жените по отношение на тяхното положение на пазара на труда ЕСФ допринесе в значителна степен за преодоляване на разликата в заплащането на двата пола с течение на времето. Благодарение на европейското законодателство принципът за равно заплащане за равностоен труд се прилага от 1975 г. Разликата в заплащането на двата пола обаче е и отражение на неравенствата между мъжете и жените на пазара на труда, които включват обособяване по

сектори, професии и модели на работа, достъп до образование и обучение, предубедени системи за оценка и възнаграждение, както и множество стереотипи. Въпреки засиленото участие на жените на пазара на труда и във висшето образование все още съществуват разлики в положението на мъжете и жените на пазара на труда. Все пак ЕСФ спомогна за намаляване на разликата в заплащането на двата пола от 40 % (през 60-те години на XX век) до по-малко от 20 % към днешна дата. Въпреки че бе отбелязан сериозен напредък, усилията явно трябва да продължат и за в бъдеще.

ЕСФ оказва съществено влияние върху трудовата заетост

ЕСФ изигра важна роля в борбата с безработицата и негативните ефекти от икономическата рецесия. Въпреки че равнището на безработица остана високо в началото на десетилетието, тя спадна до 15,9 милиона до 1999 г., което представляваше спад с близо 3 милиона души. Освен това трудовата заетост в Европейския съюз се покачи с 9 милиона души от 149 милиона до 158 милиона в периода между 1994 и 1999 г.

Като цяло ЕСФ осигури подкрепа за милиони хора в Европа чрез редица мерки. Най-облагодетелствана беше групата на „трайно безработните“ (23 %), следвана от младите хора (16 %). За отделните лица от най-голямо значение се оказаха схемите, които предлагаха комбинация от услуги, например консултиране, обучение и търсене на работа.

**Началото на ХХІ век
Към икономика на
знанието**

Един от основните въпроси пред Европа в началото на хилядолетието бе как да се запази конкурентоспособността в един все по-глобализиран свят. Европа не можеше да се конкурира с останалата част на света от гледна точка на работните заплати, ето защо бе необходимо да се акцентира върху друго конкурентно преимущество. В началото на хилядолетието бе пусната в ход стратегия за превръщането на Европа в най-конкурентната и динамичната икономика, основана на знанието, в света. Това налагаше необходимостта от добре обучена, гъвкава и високоефективна работна сила. Работещите трябваше да бъдат запознати с новостите в технологиите, да придобият нови умения от всякакъв вид и да бъдат в състояние да се адаптират към бъдещите

изисквания на работното място. В резултат на това понятието „работа за цял живот“ оставаше все повече и повече спомен от миналото, като същевременно все повече се засилваше нуждата от хора с предприемачески дух.

Въпреки спада на безработицата спрямо началото на 90-те години на XX век общата трудова заетост в Европа все още имаше ниско равнище. Трайната безработица се бе превърнала в често срещано явление и сериозен повод за безпокойство на държавите-членки. Това на практика означаваше необходимост от укрепване на усилията за повишаване на броя на активно трудещите се.

39

Въвеждането на еурото приключи през 2002 г., а Европейският съюз значително се разшири с приемането на 10 нови държави-членки през 2004 г., което постави нови предизвикателства пред Европейския съюз на 25-те държави-членки. България и Румъния се присъединиха през 2007 г., като с това общият брой на държавите-членки нарасна на 27.

Планиране на стратегията по заетостта за следващото десетилетие

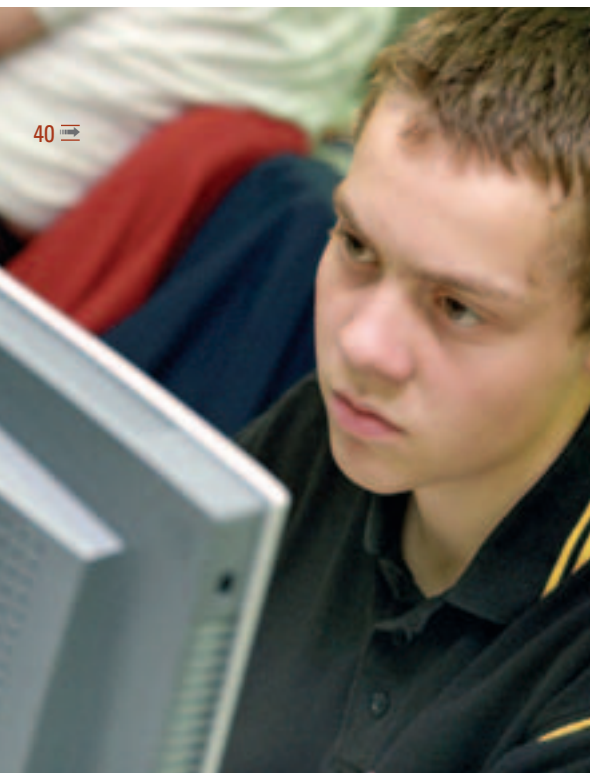
През 2000 г. лидерите на ЕС приеха Лисабонската стратегия, която предвиждаше да превърне ЕС в най-динамичната, основана на знанието, икономика в света до 2010 г. Едни от основните цели, които трябваше да бъдат постигнати, бяха 70 % общо ниво на трудова заетост и повече от 60 % по отношение на жените. Впоследствие се добави и друга цел: повишаване на трудовата заетост на лицата в напреднала възраст до 50 % до 2010 г.

Целите на Лисабонската стратегия налагаха необходимостта от укрепване на усилията за привличане и задържане на хората в активна заетост. Тази идея се превърна в основна цел за всички свързани със заетостта политики за следващите години.

Нови приоритети на ЕСФ

При новите условия ЕСФ вече целеше осигуряването на подкрепа за Европейската стратегия по заетостта като част от Лисабонската стратегия, като акцентът се измести върху четири стълба.

С необходимостта от по-голяма гъвкавост на работниците и служителите на променяния се пазар на труда един от приоритетите на ЕСФ бе повишаване на уменията и гъвкавостта на съществуващата работна сила, както и въвеждане на нови форми на организация на труда. Въпреки засиленото участие в

основното, средното и висшето образование първоначално придобитите познания и умения вече не бяха достатъчни за целия професионален живот. Ето защо ЕСФ съдействаше за разработването на образователни системи с цел привеждането им в подобро съответствие с потребностите на пазара на труда. Постави се акцент върху обучението през целия живот и непрекъснатото обучение, в това число и обучението на работното място.

С цел преодоляване на тенденциите в младежката и трайната безработица се засилиха усилията за разработване на активни мерки по отношение на пазара на труда с превантивни и ориентирани към повишаване на заетостта стратегии, в това число и повишаване на броя безработни, на които се предлагаше обучение или други сходни мерки.

41

Предприемачеството също стана един от приоритетите с цел оползотворяване на пълния потенциал за трудова заетост на сектора на услугите и свързаните с промишлеността услуги, особено в секторите на информационното общество и опазването на околната среда. Изграждането на нови предприятия, както и нарастването на броя на малките и средните предприятия (МСП), бе от основно значение за създаването на нови работни места и за осигуряването на нови възможности за обучение на младите хора.

Също така, ЕСФ продължи да насърчава равните възможности по отношение на достъпа до трудовия пазар и предотвратяване на социалното изключване. Освен положителните усилия в подкрепа на участието на жените на пазара на труда се въведе и подход за равнопоставеност на половете (това на практика означаваше съобразяване с последиците от мерките и политиките по отношение на половете).

Разширяване на границите на ЕС

На 1 май 2004 г. ЕС предприе най-голямото разширение в своята история. Десет нови държави-членки се присъединиха към Съюза, като с това се поставиха нови предизвикателства пред ЕСФ. Повечето от новите държави-членки бяха изправени пред сериозни предизвикателства в контекста на преобразуване

на своите общества и преструктуриране на своите икономики в пазарни икономики, което доведе до рязък спад на общото производство, остави множество хора без работа и създаде плеяда от проблеми в някои региони и селски райони.

42 ➡

Предизвикателството пред новите държави-членки бе дефинирането на политики по заетостта и постепенното настройване на институциите и политиките към Европейската стратегия по заетостта. Работата по гореупоменатите цели започна преди присъединяването им, като ги подготви за усвояване на средства по линия на ЕСФ с приемането им за членки. ЕСФ предостави значителна подкрепа на новите държави-членки при присъединяването им към Съюза с цел премахване на неравенствата и идентифициране на приоритетите на политиките по заетостта.

Имиграцията като средство за укрепване на пазара на труда

През новото хилядолетие Европейският съюз (ЕС) се превърна във все по-атрактивна дестинация за притока на международни имигранти. Като разбираха необходимостта от нов подход за управление на миграцията, лидерите на ЕС изградиха обща европейска политика по имиграцията

през 1999 и 2004 г., която постави целите по укрепване на свободата, сигурността и правосъдието в Европейския съюз. Основната цел бе по-добро управление на потоците мигранти чрез съгласуван подход, който взема предвид икономическото и демографското положение на Съюза.

ЕСФ подкрепи интеграцията на мигрантите, в това число търсещите убежище, чрез специфични мерки за повишаване на трудова им заетост, развитие на езиковите им умения и предотвратяване на дискриминацията на пазара на труда, като по този начин способства за социалната им интеграция.

Закрила на опита на работещите в по-напреднала възраст

С прогресивното остаряване на работната сила в Европа възможностите за трудова заетост за лица на 50 или повече години ставаха все по-малко, като работещите в по-напреднала възраст често бяха първите „освободени“ в случаи на реструктуриране на компаниите, а работодателите не наемаха по-възрастни работници. Това доведе до преждевременна и неизменна загуба на човешки капитал, както и до по-високи разходи за социална закрила, безработица и здравеопазване.

⇒ 43

Това предизвикателство породило понятието „активно стареене“. Активното стареене означава засилване на участието на работещите в по-напреднала възраст в работната сила. Това понятие бе прието за разковничето за бъдещото модернизиране на социалния модел на Европа. Оползотворяването на потенциала на по-възрастните работници би способствало и за компенсиране на негативните тенденции в предлагането на работна ръка. ЕСФ спомогна за удължаване на периода на активна заетост и подобряване на пригодността

за заетост на хора на възраст между 40 и 50 години чрез редица схеми за обучение.

Някои схеми въве-
доха и периоди
на „презареждане“
в кариерите на
служителите с цел
усъвършенстване на
познанията им в сферата
на новите технологии и
софтуер. Една друга
схема способстваше за
трансфера на познания
от по-възрастните към

по-младите служители посредством наставнически програми. Като цяло се акцентираше върху увеличаване на работния капацитет посредством по-добър достъп до обучение и по-добри условия на труд.

Включване на младите хора в пазара на труда

Една от ключовите области на действие за ЕСФ през новото хилядолетие продължаваше да бъде осигуряването на подкрепа на младите хора за включване в пазара на труда. При равнище на младежка безработица почти два пъти повече спрямо общата безработица в ЕС това представляваше сериозно предизвикателство. Противно на ситуацията от миналото, когато младите безработни основно бяха нискообразовани, днес Европа трябваше да се справи с проблема с безработните висшисти.

ЕСФ осигуряваше подкрепа за системи за професионално развитие и индивидуално ориентиране като включване на кариерното образование като предмет в учебния план, кариерно консултиране, предоставяно от общински агенции и консултанти (например с цел оказване на съдействие на младите хора за започване на първа работа, придобиване на нови умения, управление на преходите в кариерата или намаляване на безработицата), консултиране в областта на заетостта посредством публични услуги по заетостта, местни агенции по заетостта и

организации по пренасочване и ориентиране, както и обучение, консултиране и стажове, предоставяни на служителите посредством организации за обучение през целия живот. В отговор на проблемите на младите безработни висшисти се въведоха комбинации от работа/стажове с образование и обучение. ЕСФ спомогна за изграждането на услуги, насочени към тази специфична група, както и оказването на индивидуално съдействие и наставничество.

Борба с всички форми на дискриминацията и създаване на равни възможности

Преди петдесет години една от движещите сили за процеса на европейска интеграция бе преодоляването на националистическите и етническите конфликти, раздиращи Европа. През новото хилядолетие основните цели са предотвратяване на дискриминацията на каквато и да била основа — расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Преодоляването на дискриминацията на работното място и по отношение на достъпа до трудова заетост бе прието за ключов елемент от стратегията на Европейския съюз през новото хилядолетие за създаването на повече и по-добри работни места. С цел повишаване на заетостта особено значение придобиха не само мерките, ориентирани към определени групи, но и премахването на бариерите пред пазара на труда или образованието.

Ето защо сферата на действие на ЕСФ се разшири с цел включването на борбата с всички форми на дискриминацията и неравностойното положение във връзка с пазара на труда. Разработиха се нови инструменти в помощ на работодателите за съблюдаването на двете директиви за равното третиране, а „икономическият аргумент“ се наложи като средство за убеждаване на работодателите за наемането и насърчаването на различieto сред служителите. Активната подкрепа на социалните партньори бе крайно необходима за този успех. Подкрепиха се и нови видове услуги и роли по заетостта заедно с пригодно за целта обучение и комуникации като неразделни аспекти на процеса по интеграция.

Лаборатория за иновации

Като се надграждаше върху успеха от по-ранни инициативи на Общността, през 2000 г. започна изпълнението на инициатива EQUAL като лаборатория за разработването на нови начини за премахване на дискриминацията и неравенствата на пазара на труда и за засилване на участието в трудовия живот чрез борба с дискриминацията и изключването въз основа на полова идентичност, расов или етнически произход, религия или вяра, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Принципите и архитектурата на EQUAL, т.е. партньорство с упълномощаване, транснационалност, основни насоки, иновации и тематичен подход, се доказаха като изключително ефективни за пилотното изпитване на интегрирани подходи към неравнопоставеността и дискриминацията. Успешното разработване на интегриран подход към многоизмерните проблеми на дискриминацията вече стана неразделна част от стратегията на Европейския съюз за създаване на повече и по-добри работни места и за осигуряване на свободен достъп до тях.

**50 години инвестиции
в хората**

Изминалите 50 години бяха белязани с изключителни промени и напредък в Европейския съюз. При честване на 50-годишния си юбилей той вече наброяваше 27 държави-членки и близо 500 милиона граждани, в това число и две нови членки — България и Румъния, които се присъединиха към Съюза в началото на годината.

През 2007 г. усилията за реформиране на пазара на труда започнаха да дават резултати, макар че са необходими допълнителни усилия за постигане на целите на ЕС по отношение на заетостта. Ръстът на производството и качеството на работа все още остават под необходимото равнище предвид на глобалната конкуренция. Откликът на пазара на труда в Европа на предизвикателствата на глобализацията и застаряващото население остава от изключителна важност. Същевременно нараства търсенето на нови умения и по-специално умения в областта на новите информационни технологии, съвременните услуги и биотехнологиите. Бързо променящите се потребности на пазара на труда налагат необходимостта от по-адаптивни решения; застаряването на населението в Европа налага по-голяма иновативност и гъвкавост. Самата Европа се променя.

Всичко това съвпадна с началото на новия седемгодишен период за ЕСФ. Със засиления акцент върху икономическия растеж и създаването на работни места в ЕС ролята на ЕСФ стана дори още по-централна.

С поглед към бъдещето — годините след 2007 г.

За да бъде в състояние да отговори на бъдещите предизвикателства, фондът въведе няколко ключови реформи. Днес повече от всякога ЕСФ провежда стратегически подход, насочен към осигуряването на икономически растеж и създаването на нови работни места. За периода 2007—2013 г. ще бъдат инвестирани повече от 10 милиарда еуро годишно в допълнение към финансовата помощ, отпускана от страна на самите държави-членки. Подкрепата по линия на фонда е насочена към области, в които най-ефективно могат да бъдат постигнати договорените между държавите-членки и Комисията цели. Правилата и процедурите бяха опростени с цел по-ясното дефиниране на отговорностите на държавите-членки и регионите, от една страна, и Комисията, от друга страна.

Гъвкави решения за гъвкав пазар на труда

Европейският съюз напълно съзнава, че глобализацията и технологичният прогрес бързо променят потребностите на работещите и предприятията. Компаниите са под все по-голям натиск за по-бърза адаптация и разработване на продукти и услуги. Ако желаят да останат на пазара, е необходимо непрекъснато да адаптират своите производствени методи и работна сила.

Това налага още по-голяма

50 ➡

необходимост от подкрепа за придобиването на нови умения, а също така поставя и по-големи изисквания върху работещите относно тяхната трудоспособност и готовност за промяна. От друга страна, работещите напълно съзнават, че реструктурирането на тяхната компания вече не е изолиран случай, а все по-обичаен факт от ежедневието. За да планират своя живот и кариера, те имат нужда от нов вид сигурност, която да им помогне да запазят своята работа и да преминат през всички тези промени. Необходимо е тази нова сигурност да надхвърли специфичните професионални изисквания за съответната длъжност и да гарантира плавен преход към нова работа.

Комбинацията от гъвкавост и социална сигурност представлява опит за обединението на тези две основни потребности. Гъвкавата сигурност комбинира гъвкавия пазар на труда и високото равнище на трудова заетост със сигурността на доходите и се разглежда като решение на дилемата пред Европейския съюз относно запазването и насърчаването на конкурентоспособността и същевременното съблюдаване на европейския социален модел.

Ето защо ЕСФ ще продължи своята работа по изграждането на гъвкав пазар на труда. За периода 2007—2013 г. приоритет ще получат повишаването на адаптивността на работещите, предприятията и предприемачите чрез засилване на очакването и положителното управление на икономическите промени. В рамките на този приоритет подкрепата по линия на ЕСФ ще бъде насочена към модернизацията и укрепването на институциите на пазара на труда, към активните мерки по отношение на пазара на труда и действията по обучението през целия живот, в това число и в рамките на работното място. Фондът ще продължи да се занимава с въпросите по заетостта чрез осигуряването на достъп и насърчаването на участието на пазара на труда. Освен това, ЕСФ ще работи и за предотвратяване на социалното изключване и борба с дискриминацията чрез осигуряването на достъп и включването на работещите „в неравносостойно положение“.

Една нова област за фонда от 2007 г. нататък ще бъде укрепването на капацитета на държавните институции във всичките сфери на държавно

управление на национално, регионално и местно равнище с цел разработването и осъществяването на политики и услуги. ЕСФ също така ще насърчава партньорствата между работниците, синдикатите, неправителствените организации и публичната администрация с цел улесняване на реформите в областта на трудовата заетост и интегрирането. Транснационалното сътрудничество ще бъде неразделна част от всички действия на фонда, а иновациите — част от неговите дейности.

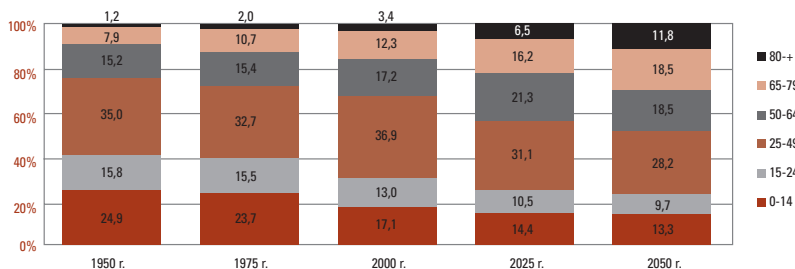
Дългосрочна визия

В следващите години Европейският социален фонд ще продължи да насърчава икономическото и социалното сближаване и солидарността между държавите-членки. Той ще осигурява

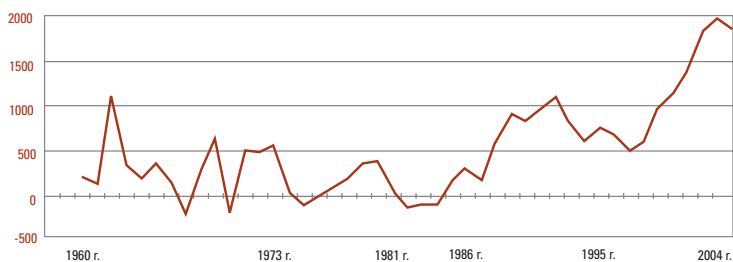
подкрепя за постигането на целите на Европейския съюз за пълна заетост и социален прогрес, за постигането на равнопоставеност между половете и солидарност между поколенията, като същевременно ще се бори и със социалното изключване и дискриминацията.

Приложение

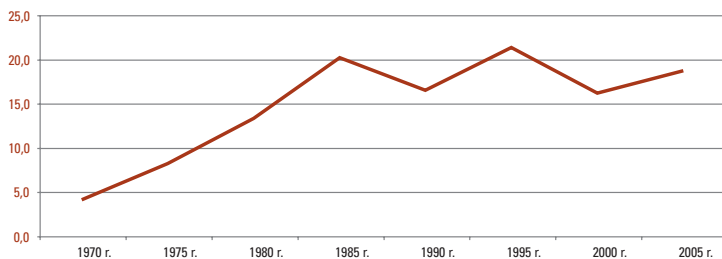
Застаряване на населението в Европа – Разпределение на населението (ЕС-25) по възрастови групи (1950–2050 г.)

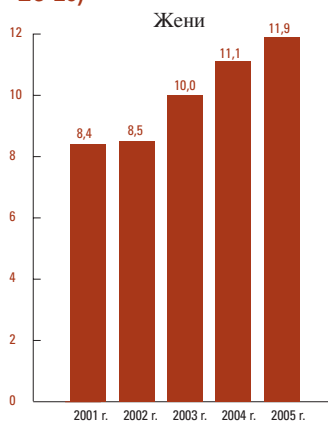
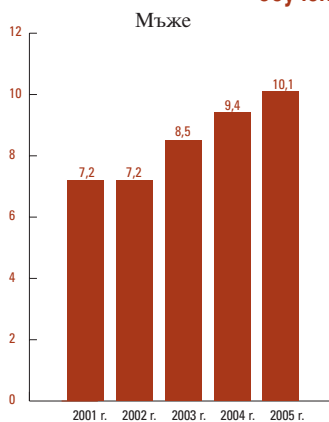
Еволюция в нетната миграция, ЕС (разлика между общото изменение на населението и естествения прираст, в хиляди души)

Равнище на безработица, младежи (15–24 години) (%)

Еволюция в обучението през целия живот (% от населението на възраст между 25–64 години, участващи в образованието и обучението – ЕС-25)

Европейска комисия

Европейски социален фонд: 50 години инвестиции в хората

Люксембург: Служба за официални публикации на Европейските общности

2007 г. — 54 стр. — 14,8 × 21 cm

ISBN 978-92-79-05471-6

СНИМКИ:

© Agence VU: стр. 12 (Gabriel Martinez), стр. 17 (Stéphane Duroy).

© AKG / Van Parys: стр. 14—15.

© ALINARI: стр. 16: Team/ALINARI Archives, Florence.

© Dailylife/Carl Cordonnier: стр. 24.

© Европейски общности: стр. 3, стр. 19, стр. 23, стр. 47.

© Gettyimages: Корица, стр. 7, стр. 10, стр. 11, стр. 20—21, стр. 22, стр. 25, стр. 27, стр. 30, стр. 32, стр. 33, стр. 34, стр. 42 (вляво) , стр. 43, стр. 45, стр. 48—49, стр. 50, стр. 51.

© The Image Bank: стр. 18, стр. 28—29.

© Report digital: стр. 13 (Paul Box), стр. 31 (Roy Peters), стр. 35 (David Mansell), стр. 37 (Jess Hurd), стр. 38—39 (Janina Struk), стр. 40 (David Bocking), стр. 41 (John Harris), стр. 42 (вдясно — Jess Hurd), стр. 44 (John Harris).

Как да получите публикациите на Европейския съюз?

Предлаганите за продажба публикации на Службата за публикации са посочени на сайта на книжарницата на ЕС (<http://bookshop.europa.eu/>), където можете да направите поръчка в център за продажба по свой избор.

Също така можете да заявите списъка на центрoвете за продажба от световната ни мрежа по факс на (352) 29 29 42758.

2007 г. — Европейска година за равни възможности на всички

Вие се интересувате от **публикациите** на Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“?

Можете да ги свалите от Интернет:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/publications/index_en.cfm

или да се абонирате безплатно за тях на адрес:

http://ec.europa.eu/employment_social/sagapLink/dspSubscribe.do?lang=en

ESmail е електронният информационен бюлетин на Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“:

Можете да се абонирате за него на адрес:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/esmail_en.cfm

http://ec.europa.eu/employment_social/index_en.html

